Fašanky v Návojné 2021

Sobotní ráno. Návojná se pomalu probouzí do lehce zasněženého dne. Někde zavoní káva, jinde už se smaží koblihy. A před hasičskou zbrojnicí se kouří z pařáků. Za vraty zbrojnice vládne čilý ruch, kdosi vypráví vtip, jiný soustředěně chystá koření, další už připravuje první dobroty. Pak, za několik desítek minut, se od fotbalového hřiště rozezní hudba, to když vyjde fašankový průvod. Tak by to za normálních okolností vypadalo tuto sobotu, tedy 13. února 2021. Bude to ale jinak.

Foto: Fašanky v r. 2020

Před zbrojnicí žádný ruch nezavládne, neozve se ani „Fašanky, fašanky aj pod obušky…“. Trochu smutná představa. Přátelé, nevěšme však hlavy. Co nejde letos, s o to větší chutí snad zrealizujeme za rok. A bude nám to vzácnější. Ano, najednou i ty všední prožitky, obyčejná setkání před zbrojnicí, zazpívání si se sousedy, obecní zájezd a další, najednou to získá jiný rozměr. I to je cenná, ovšem drahá zkušenost.

A co teď? Začněme maličkostí. Kdo můžeme, pokusme se alespoň s rodinou připravit trochu těch dobrot, když už bude ta fašanková sobota. A až vám to doma zavoní čímkoli, ať už to bude na sladko či na slano (nezapomeňte ani na nějaké to kapalné skupenství) přejeme vám, ať je to jen a jen ku zdraví.

Tož podle fašankového řádu: Na zdraví!

Zastupitelstvo obce Návojná

Obec Návojná vítá své nové občánky narozené v r. 2020

Jelikož nám okolnosti neumožňují setkat se při slavnostním odpoledni tak, jak tomu bylo zvykem v minulých letech, vedení obce se rozhodlo předat pamětní list a malou pozornost pro nové občánky a jejich rodiče individuálně.

Říká se, že zrození je zázrak a každý rodič to jistě potvrdí. Příchod nového člověka na svět, to je okamžik nepopsatelně krásný, plný emocí a silných prožitků. Svět se těm, kdo miminko přijímají mezi sebe, mění.

Budou o nový lidský život pečovat, budou s ním prožívat chvíle radostí, stanou vedle něj i při prvních překážkách. V rodinách se bude s napětím očekávat první dětský úsměv, krok, slůvko. A poté další úspěchy, kterých dosáhne sedm malých návojských občánků, kteří se narodili v roce 2020.

Jsou to čtyři děvčátka (Maruška, Kristýnka, Kateřinka a Viktorka) a tři chlapci (Šimon, David a Šimon). Zastupitelstvo obce Návojná všem těmto dětem přeje pevné zdraví a v životě mnoho štěstí i Božího požehnání. Rodičům pak to samé, k tomu stálou radost ze svých dětí, trpělivost a to, aby jim nikdy nechyběl optimismus.

Jelikož nám okolnosti neumožňují setkat se při slavnostním odpoledni tak, jak tomu bylo zvykem v minulých letech, vedení obce se rozhodlo předat pamětní list a malou pozornost pro nové občánky a jejich rodiče individuálně. Rodiče budou starostou obce osloveni a pozváni k předání na obecním úřadě v Návojné, kde se současně podepíší i do naší pamětní knihy.

Aleš Naňák a Alois Smolík

Křížová cesta v přírodě

Křížová cesta v přírodě patří mezi zvyklosti, které na Závrší mají pevné místo...

Křížová cesta v přírodě patří mezi zvyklosti, které na Závrší mají pevné místo. Zpravidla ke konci postní doby jsme se scházeli u kamenného kříže na Dolňansku, abychom tu u prvního zastavení společně započali připomínku pašijových událostí. Následně jsme, často za doprovodu dechové hudby, stoupali kolem někdejšího zámeckého areálu na Předevsí a dále na Zámostí. Poslední čtrnácté zastavení tam tvořil dřevěný kříž, který při poslední veřejné křížové cestě v roce 2019 po obnově požehnal P. Krystian Socha MIC.

Vloni křížová cesta v přírodě nebyla. Příchod pandemie zaskočil celý svět, což se odrazilo i na slavení Velikonoc. Bohužel to vypadá, že ani v letošním roce neproběhnou velikonoční svátky bez omezení. Sejít se na společné křížové cestě pod širým nebem asi nebude možné.

Obec Návojná se i přes tyto okolnosti rozhodla čtrnáct symbolických zastavení Kristovy cesty na Golgotu podél cesty na Zámostní osadit. Křížovou cestu si tak mohou při dodržení vládních nařízení individuálně projít rodiny či jednotlivci.

Text: Aleš Naňák

III. Tradiční sečení obecní lúky - 11.6.2021

Unavené červnové slunce jen opatrně dopadá na koruny stromů, na stvoly trávy už snad ani nedosáhne. Je večer. Páteční večer. Z kteréhosi návojského dvora voní rozpálený gril. Jinde se ještě zametá, tam zase šikovná hospodyňka na zahradě upravuje poslední záhony. Z fotbalového hřiště se nese výskot malých nadšených hasičů a muži s kosami na rameni míří na návrší nad zámkem...

„Kdo může, poďme!“ ozve se o pár okamžiků později za zámkem a dvacítka chlapů vykročí. Řadí se podle citu, nikdo nikomu neurčuje místo. První už kosou poslal hrdou luční hradbu k zemi, poslední teprve vytahuje oselku z klbíka. Letošní obecní sečení začalo. Chlapi z Návojné se sešli, aby připomněli to, co ještě před desítkami let bylo naprostou samozřejmostí. Ochota dát se dohromady, spojit síly - každý svým dílem, svým tempem, svým způsobem.

Jak tak člověk stojí uprostřed měnící se louky, uvědomí si, že ta chvíle je vpravdě čímsi vzácná. Jeden vedle druhého chlapi vlastníma rukama dobývají krajinu kolem sebe. Ale neznásilňují ji. Neberou si ji neurvale a bez rozmyslu, ne. Spíše ji jemně češou a ona se jim sama podvoluje. Zelené kadeře odpadají do řádků klidně, nejsou borceny a drceny, jsou ukládány. Dnes večer nebyla louka porobena, dnes večer, když už padala rosa, se sama nechala hladit jako kdysi, když ještě naši dědové byli jinochy. Kdyby jen ty valašské louky mohly vyprávět…

Krásné bylo letošní sečení. Ne, nebyly to závody o nejlepšího z kosců, jak se kdosi ptal. On tu není, kdo by s jinými závodil. O to tu nejde. Smysl je opravdu jiný: chuť dělat věci jinak, třeba s větší námahou, ale opravdově. A potom si sednout, popovídat, zapomenout na shon dnešní doby. Zasmát se a ano, zazpívat si. I to k tomu patří.

Takže konec řečí a dá-li Pán Bůh, za rok zase!

Foto a text: Aleš Naňák

Dětský den v Návojné - 14.8.2021

Cílem akcí pořádaných pro děti a jejich rodiče je přimět naše nejmenší k hrám, rozveselit je, zajistit jim pokud možno nevšední zážitky; rodičům pak připravit pohodové odpoledne, kdy mají možnost zapomenout na starosti všedních dnů. V sobotu 14.08.2021 byly všechny tyto ambice naplněny měrou vrchovatou.

Pořadatelé návojského Dětského dne, tedy členové TJ Sokol Návojná, SDH Návojná a další dobrovolníci, na fotbalovém hřišti připravili množství stanovišť „olympijské stezky“, kde si děti mohly vyzkoušet své dovednosti, a vedle toho na všechny návštěvníky čekala spousta doprovodných aktivit: malování na obličej, skákací hrady, projížďka na koních, ukázka policejní a hasičské výbavy, ukázka skvěle cvičených psích hrdinů, střelba ze vzduchovky, prezentace poskytování první pomoci a na závěr i fenomenální pěnová párty. Po celé odpoledne také naši mladí hasiči dokazovali, že požární sport zvládají na jedničku a brzy budou schopni postavit se do čela v boji s ohněm i dalšími nebezpečnými situacemi, přesně v duchu hesla: „Bohu ke cti a bližnímu ku pomoci“.

Už od samého začátku se hřištěm nesl dětský smích a radostné vzrušení vládlo všemi bez rozdílu věku. Moderátor znamenitě provázel celým děním, občerstvení chutnalo a kdo přišel, nelitoval.

Všem, kdo se podíleli na organizaci, včetně mnoha sponzorů, kteří tuto akci podpořili, patří veliké poděkování! Snad o to více, že od prvotního spontánního nápadu do samotné realizace uplynulo jen něco přes dva týdny. Za tu poměrně krátkou dobu se ale podařilo připravit akci, na níž je radost vzpomínat.

Fotoreport z dětského dne:
https://navojnan.rajce.idnes.cz/Detsky_den_v_Navojne_14.08.2021/

(Foto a text: Aleš Naňák)

Ohlédnutí za zájezdem do Blatnice pod Svatým Antonínkem 27.8.2021

Blatnice pod Svatým Antonínkem. Kraj, kde se daří vínu, místo živých tradic s duchovním přesahem. Právě tam jsme zamířili v pátek 27. srpna po poledni.

Přestože ranní počasí mnoho slunečních paprsků neslibovalo, když jsme dorazili k poutní kapli sv. Antonína, bylo tu krásně. Začali jsme mší svatou, kterou za naši obec sloužil P. Krystian Socha MIC, ten nás na zájezdě doprovázel. Po bohoslužbě nás čekala poutavá přednáška o historii tohoto vzácného místa a také krátká procházka po okolí. Následně jsme zavítali do vinařství Blatel, kde nás uvítala paní ředitelka Iva Šantavá. Po vydatné večeři přišla na řadu řízená degustace přívlastkových vín. Všechny vzorky byly doplněny odborným výkladem, a jelikož za každým douškem tohoto zlatavého moku se skrývala paleta rozmanitých chutí a vůní, svého favorita si našel každý. A jak se pozdní odpoledne měnilo ve večer, začalo se zpívat, povykládali jsme si a vlastně se nám ani moc nechtělo domů. Ale i potom v autobuse bylo veselo. Jak říkala při loučení paní ředitelka Šantavá: „Sešla sa dobrá partyja!“

Fotoreport ze zájezdu:

https://navojnan.rajce.idnes.cz/Zajezd_do_Blatnice_pod_Svatym_Antoninkem_27.08.2021

Foto a text: Aleš Naňák

Ohlédnutí za zájezdem na Barborku 10.9.2021

Když jsme před lety zavítali v rámci obecního zájezdu na hrad Buchlov, čas nám tam utekl tak rychle, že navštívit sousední návrší s kaplí svaté Barbory už nešlo. Tak jsme si tehdy slíbili, že na Barborku, jak se v Buchlovicích říká, se vrátíme. A sliby se mají plnit, praví staré moudro, tudíž cíl našeho letošního zájezdu (nejen) pro děti byl jasný: pojedeme si prohlédnout tajemnou kapli v Chřibech, poslechneme si výklad k ní od buchlovského hradního pána a projdeme se Rytířskou stezkou do Buchlovic.

Vyrazili jsme tradičně v pátek 10.09.2021 po jedné hodině odpoledne a neodbila ještě třetí, když jsme parkovali pod Buchlovem. Už tam byla pro děti připravena první soutěž. Chtělo to trochu bystrosti a sladká odměna byla v kapse. Po kratičké přestávce jsme vykročili k Barborce, dětem trocha toho stoupání nevadila, starší zvolnili krok, ale byli jsme teprve na začátku, takže sil bylo dost. U kaple nás čekal průvodce, sám kastelán z hradu Buchlova pan Rostislav Jošek. Svým fundovaným výkladem nás seznámil s pohnutou historií místa a zejména kaple sv. Barbory; nezapomněl pak upozornit na zvláštní záběr, který jedné noci pořídila bezpečnostní kamera v kapli: děti ani nedutaly a dospělí hned lovili v kapse mobily, aby tu zvláštnost shlédli (pro zvědavce – navštivte facebook hradu Buchlova). No a potom byl čas na opékačku. Není nad dobrý špekáček v přírodě. Ale aby dětem vytrávilo, šlo se znovu soutěžit. Dlužno dodat, že zahanbit se nenechal ani pan starosta, jen si nevybavím, zda se k němu dostala zasloužená sladká odměna.

Jak se odpoledne chýlilo k večeru, vyšlápli jsme Rytířskou stezkou k Buchlovicím. Pravda, trasa byla o něco delší, než jsme předpokládali (kastelán nás varoval, že po plánované kratší cestě to nepůjde), ovšem zvládli to s trošičkou námahy všichni. Nejlépe opět děti, kterým elán neubýval a hltaly všechno, co slyšely. To nejlépe demonstruje situace, kdy jsme se zastavili u Čertova sedla a řekli jsme si pověst o rohatém, který měl kdysi právě tady vybírat od pocestných mýtné. Jedno z pohotových děvčátek se zvednutým prstem do ticha okamžitě zareagovalo, že „…ale paní učitelka v druhé třídě v náboženství říkala, že žádní čerti neexistují!“ Co k tomu dodat?

V Buchlovicích jsme hlad i žízeň utišili v haluškárně, poseděli jsme a příjemně znaveni sedli do autobusu směrem zpátky do Návojné. Na závěr se sluší připomenout, že v lokalitách, kde jsme strávili odpoledne, se natáčel trochu pozapomenutý dobrodružný film Poklad rytíře Miloty, takže pokud někdo bude chtít na zájezd vzpomenout i jinak než na fotkách, má možnost.

Fotoreport z výletu:

https://navojnan.rajce.idnes.cz/Zajezd_na_Barborku_10.09.2021_foto_B._Nanakova_a_A._Nanak

Text článku: Aleš Naňák, Foto: Bohdana Naňáková a Aleš Naňák

Venkovská usedlost č. p. 4 v Návojné byla navržena na uznání Lidová stavba Zlínského kraje pro rok 2021

V červnu 2021 jsme v naší obci přivítali členy odborné komise, kteří navštívili celkem 5 objektů lidového stavitelství navržených na udělení uznání v letošním roce, včetně obnovené usedlosti č. p. 4 v Návojné. Vítěznou stavbou se stala venkovská usedlost v Karolince – Raťkově.

Návštěva hodnotící komise pro udělení uznání Lidová stavba roku Zlínského kraje - 22.6.2021 (foto: Jiří Balát, Zlínský kraj)

Uznání Lidová stavba roku je udělována Zlínským krajem již od roku 2008. Cílem tohoto projektu je podpořit vlastníky ochotné přičinit se o záchranu a využití památek lidového stavitelství, které mohou sloužit jako příklad vlastníkům obdobných staveb.

Kromě vítězné stavby byly letos na ocenění nominovány další čtyři objekty – venkovský dům č. p. 4 v Návojné, Hasoňova chalupa č. p. 102 v Šumicích, třípatrový vodní válcový mlýn č. p. 81 v Šumicích a vinohradnická stavba ve vesnické památkové rezervaci Veletiny – Stará Hora.

Všechny nominované stavby si letos v červnu prohlédla odborná sedmičlenná komise ve složení: Zuzana Fišerová, radní Zlínského kraje, Olga Floriánová, etnografka a místostarostka města Strážnice, Jan Káčer, etnograf Slováckého muzea v Uherském Hradišti, Jindřich Ondruš, generální ředitel Národního muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, Jaroslav Novosad specialista na lidové stavitelství z Národního památkového ústavu, a Alena Pospíšilová, vedoucí oddělení památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje.

Tisková zpráva z hodnocení nominovaných staveb:

https://www.kr-zlinsky.cz/zlinsky-kraj-hodnoti-lidovou-stavbu-roku-aktuality-17127.html

Tisková zpráva k udělení uznání: https://www.kr-zlinsky.cz/uznani-lidova-stavba-zlinskeho-kraje-letos-ziskala-venkovska-usedlost-v-karolince-ratkove-aktuality-17385.html

Obnova usedlosti č. p. 4

Roubený dům čp. 4 v Návojné patří mezi vynikající příklady typického objektu lidového stavitelství včetně účelových přístavků. Jedná se o stavení původně z 1. poloviny 19. století stojící štítem do ulice, kdy přední část domu – jizba a síň jsou vyroubeny z tesaných profilů na kamenné podezdívce. Zadní část – komora je vyzděna, za ní je kůlna. Střecha sedlová je šindelem krytá. Před chalupou stával samostatně kamenný chlívek rovněž kryt šindelem. Materiál: kámen, dřevo, cihly; krytina: šindel, pálená krytina.

Obec Návojná získala dům do vlastnictví v roce 2017. Stav objektu byl neutěšený a vyžadoval okamžitý zásah, aby byly jeho nesporné kulturně-historické hodnoty zachráněny. Obec Návojná oslovila Ing. arch. Taťánu Tzoumasovou, která připravila projektovou dokumentaci k celkové obnově domu. K dokumentaci bylo vydáno opatření stavebního úřadu a bylo k ní vydáno závazné stanovisko příslušného orgánu památkové péče.

Po zahájení prací byly svolávány kontrolní dny za účasti výkonného orgánu památkové péče i odborné organizace památkové péče. Po ukončení prací bylo konstatováno, že obnova proběhla v souladu s vydanými závaznými stanovisky a schválenou projektovou dokumentací.

V rámci obnovy byly použity tradiční materiály, uchovány byly řemeslné detaily a předmětný dům je kvalitní ukázkou lidové architektury na Valašsku. Obec Návojná postupně upravuje i bezprostřední okolí usedlosti: do vlastnictví získala i sousední dům č. p. 78, s nímž má dům č. p. 4 společný dvůr. Vznikl tak ucelený prostor v centrální části obce, který může být využíván ke společenským akcím: poutní mše u kapličky Nejsvětější trojice, obecní zabíjačka, stavění a kácení májky, dožínkové krojové slavnosti, počátek Mikulášské obchůzky, zpívání koled u vánočního stromu a další.

Samotná usedlost č. p. 4 je postupně vybavována autentickým mobiliářem z návojských domácností. Místní i přespolní se zajímají o možnost prohlídky s výkladem o lidové architektuře a obecně o historii Závrší. Obec Návojná připravuje spolupráci se školskými zařízeními (mateřské a základní školy v okolí), kdy obnovená usedlost č. p. 4 v Návojné se stane vyhledávaným a udržovaným příkladem kulturního dědictví regionu.

Autor textu: PhDr. Aleš Naňák, místostarosta obce Návojná

Vyhlášení Lidové stavby Zlínského kraje pro rok 2021 - 9.11.2021 (foto: Jiří Balát, Zlínský kraj)

Vítězná usedlost v Karolince - Raťkově (foto: Jiří Balát, Zlínský kraj)

Mikulášská obchůzka v naší obci 2021

V pátek 3. prosince 2021 se v naší obci rozezněly zvuky několika čertovských zvonců. Každý hned vytušil, že kolem domů prochází mikulášská družina v čele se statným a důstojným Mikulášem, krásným andělem a čerty, kteří sice umí postrašit všechny zlobivé děti (ale i dospělé :-)), avšak ty hodné se jich bát nemusí. Družina navštívila také děti v mateřské škole (článek MŠ Návojná) a chvíli spočinula v roubence u vánočního stromečku.

Rodící se návojský Betlém

Když se nyní vydáte na vánoční procházku středem naší obce, můžete si, krom rozsvíceného vánočního stromečku, všimnout i rodícího se návojského Betlému (Salaš se svatou rodinou). Ten nově zdobí interiér naší kapličky. Vzhledem k nasvícení si ho můžete prohlédnout i ve večerních hodinách. Betlém ještě není úplně hotov, bude postupně doplňován. Salaš betlému je vyrobena z dřevěného masivu a bude polychromována olejovými barvami.

Betlém pro naši obec vyrábí pan Petr Káňa ve spolupráci s loutkařkou Xenií Axamitovou (https://www.axamarionettes.com).